

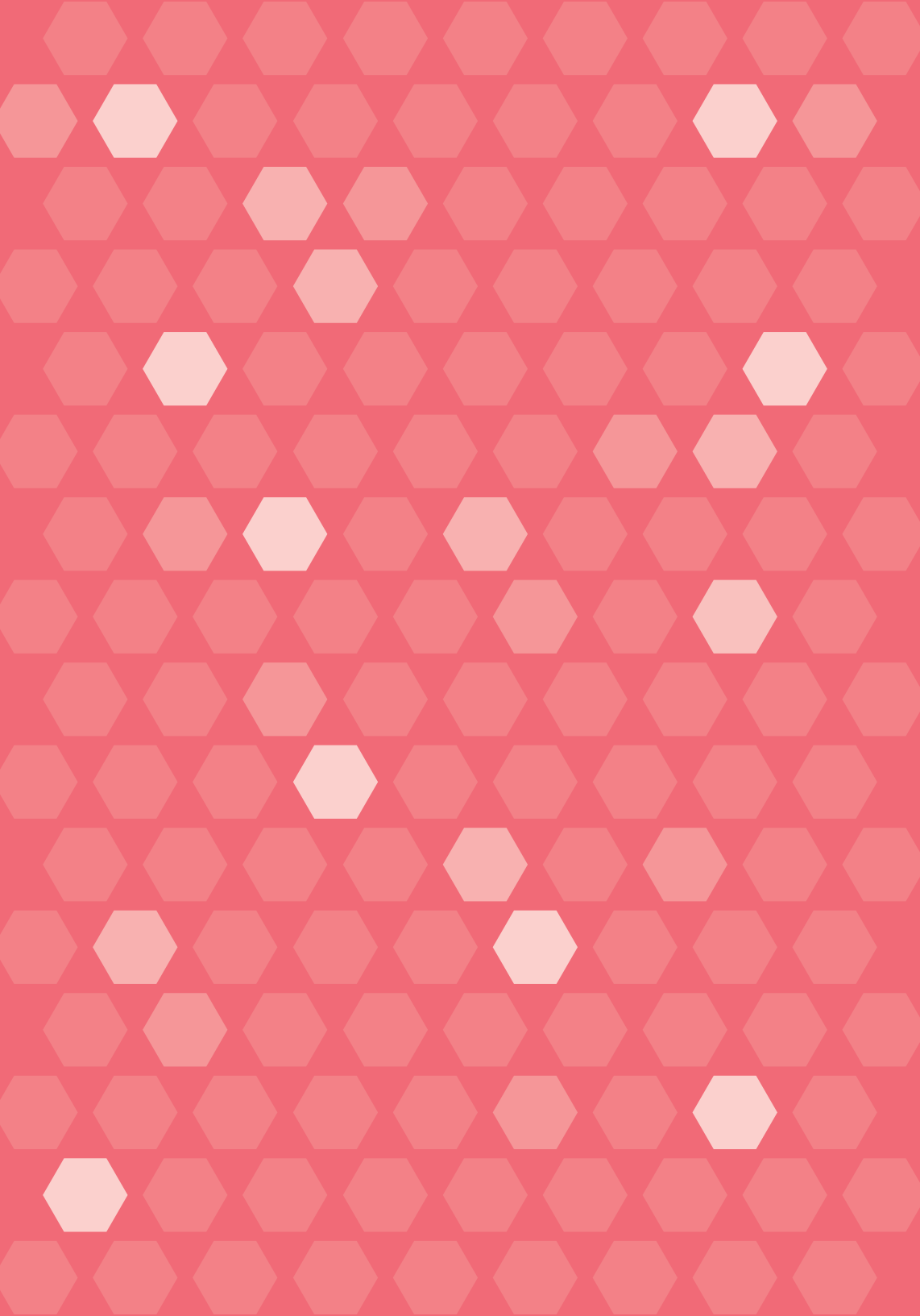
TYRIMO ATASKAITA

ATVIRI ŽENKLIUKAI – NAUJŲ ATRADIMŲ LINK

Atvirų skaitmeninių ženkliukų pasiekimų programos „Atrask save“ poveikis „Jaunimo savanoriškos tarnybos“ dalyviams

2017

Strateginių partnerysčių projektas

Trusted Badge Systems

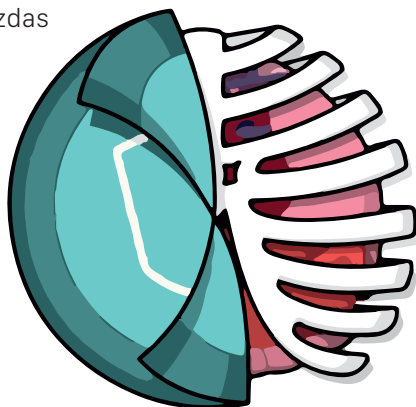
Lietuvos neformaliojo ugdymo asociacija kartu su Lietuvos pramoninkų konfederacija bei tarptautiniais partneriais iš Olandijos, Ispanijos ir Vokietijos įgyvendino strateginių partnerysčių projektą „Trusted badge systems“ (liet. Patikimos ženkliukų sistemos). Projektu buvo siekiama stiprinti bendradarbiavimą tarp nevyriausybinų organizacijų ir įmonių bei geriau pripažinti neformaliais būdais įgytas kompetencijas, naudojant „atvirų ženkliukų“ (*angl.* Open Badges) technologinį standartą. Stiprinant bendradarbiavimą, buvo siekiama didinti atvirų ženkliukų vertę bei patikimumą kuriant tvarią ir efektyvią neformaliuoju būdų įgytų kompetencijų pripažinimo ekosistemą Lietuvoje bei Europoje. Strateginių partnerysčių projekte „Trusted badge systems“ atviri skaitmeniniai ženkliukai buvo pritaikyti kuriant pasiekimų pripažinimo programą jaunimo savanoriškoje tarnyboje pagal jaunimo garantijų iniciatyvos projektą „Atrask save“. „Jaunimo savanorišką tarnybą“ koordinuoja Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Leidinio įvade trumpai pateikiama esminė informacija apie savanorišką tarnybą, atvirus ženkliskus ir ženkliskais paremtą pasiekimų programą „Atrask save“.

ATVIRI SKAITMENINIAI ŽENKLIUKAI PASIEKIMŲ PRIPAŽINIMUI

Atviri skaitmeniniai ženkliskai – tai skaitmeninis sertifikatas, kuriame užkoduota informacija, susijusi su ženklisko gavėjo mokymosi procesu, pasiekimais ar kompetencijomis. Tai inovatyvus skaitmeninis įrankis, padedantis pripažinti mokymąsi ir tuos gebėjimus, kuriuos dažnai sunku įvertinti ar apčiuopti formaliojo ugdymo programoje / procese

Ženklisko atvazdas

Pavadinimas
Aprašymas
Kriterijus
Teikėjas
Įrodymas
Išdavimo data
Standartas
Žyma

ATVIRO ŽENKLIUKO ANATOMIJA

(„minkštieji“ gebėjimai, įgyti požiūriai, dalyvavimas, asmenybės pomėgiai ir pan.). Ženkliskai savyje talpina esminę informaciją apie pasiekimą: pavadinimą, aprašymą, kriterijus, kas išdavė, įrodymus, išdavimo datą ir kitą papildomą informaciją.

„Mozilla“ fondas pristatė Atvirų ženkliskų infrastruktūrą 2011 metais, kaip naują bendrą techninį standartą, padedantį pripažinti įgūdžius ir pasiekimus. Skaitmeniniai ženkliskai, kurie yra suderinami su „Mozilla“ Atvirų ženkliskų standartu, laikosi techninio protokolo, kuris aprašo reikalavimus ženklisko paveikslėliui bei meta-duomenims, apibrėžia

ženkliuko išdavimo ir laikymo procesą. Šiuo metu techninį standartą bei jo atnaujinimą koordinuoja tarptautinė narystės organizacija IMS Global, kuri rūpinasi ateities mokymosi technologijų kūrimu bei ugdymo įrankių infrastuktūros palaikymu.

Asmuo, gavęs skaitmeninį ženkliuką, gali jį paviėšinti socialiniuose tinkluose, prisidėti prie savo CV ir taip patikimai pristatyti savo pasiekimus stojant į universitetą, dirbinantis, dalyvaujant organizacijų veiklose. UNESCO Pasiekimų programos pabaigoje surinkti ženkliukai patenka į individualų pasiekimų pripažinimo išrašą – sertifikatą, kurį galima atsispausdinti.

JAUNIMO SAVANORIŠKA TARNYBA

Viena iš savanoriškos veiklos formų yra **savanoriška tarnyba**. Tai savanoriškos veiklos programa, skirta ne tik savanoriškai veiklai atlikti, bet ir savanoriui ugdyti. Savanoriškoje veikloje žmogus gali tobulėti kaip asmenybė, įgyti naujų žinių, ugdyti asmeninius gebėjimus, pasitikėjimą savimi, atsakomybę, mokytis spręsti asmenines problemas ir padėti kitiems spręsti jų problemas.

Savanoriškos tarnybos principai:

- *Savanoriškos veiklos intensyvumas* – savanoriškas darbas atliekamas nuosekliai, kasdien po kelias valandas (intensyvi veikla leidžia mokytis ir tobulėti);
- *Sąlygų mokytis ir tobulėti sudarymas* per neformaliojo ugdymo, tarpkultūrinio mokymosi ar kitokius metodus neformalioje aplinkoje;
- *Ugdomasis vadovavimas* – savanoriui teikiamos konsultacijos ir nuolatinis palaikymas, siekiant atsakyti į jam kylančius klausimus, padėti mokytis ir tobulėti.

Nuo 2015 m. rugsėjo mėn. „Jaunimo savanoriška tarnyba“ – Jaunimo garantijų iniciatyvos projekto „Atrask save“ dalis. Savanorišką tarnybą atlikti gali bet kuris nedirbantis ir nesimokantis 15–29 metų amžiaus jaunuolis.

- Savanoriškos veiklos trukmė projekte „Atrask save“ – nuo 1 iki 4 mėn.
- Jaunuolis **įsipareigoja** savanoriauti nuo 4 iki 8 val. per dieną, iki 25 val. per savaitę, iki 100 val. per mėnesį.

KAS YRA „ATRASK SAVE“ PASIEKIMŲ PROGRAMA IR KO JA SIEKIAMA?

Projekto „Atrask save“ pasiekimų programa – tai specializuotas įrankis, esantis interneto svetainėje www.manopasiekimai.lt. Įrankio pagalba, atlikus tam tikras užduotis ir patobulinus pasirinktas kompetencijas, jos yra įvertinamos skaitmeniniais ženkliais.

Tokiu būdu sukuriama „Ženklų piniginė“, kurioje kaupiami įrodymai apie savanorio atliktą veiklą, įgytą patyrimą ir turimus gebėjimus. Ši programa leidžia stebėti ir įsivertinti savo pasiekimų tobulėjimą, „ištransliuoti“ pasauliui ką savanoriai gali ir kokias savybes turi. Ženklų gavėjai gali valdyti savo pasiekimus, naudodamiesi projekto „Trusted badge systems“ metu sukurta mobiliąja programėle „Badge Wallet“, kurią bet kas gali nemokamai parsisiųsti iš Apple Appstore (iOS įrenginiams) arba Google Play (Android OS įrenginiams).

Pasiekimų programoje vertinamos 8 bendrosios visą gyvenimą trunkančio mokymosi kompetencijos (gebėjimai): mokėjimo mokytis, skaitmeninio raštingumo, socialinės ir pilietinės kompetencijos, kultūrinio sąmoningumo ir raiškos, iniciatyvos ir verslumo, matematinės kompetencijos ir pagrindinės kompetencijos mokslų ir technologijų srityje, bendravimo gimtąja kalba, bendravimo užsienio kalbomis.

Kiekviena kompetencija turi 3 lygių ženklus ir būtinų įvykdyti užduočių skaičių:

- I lygis – 1 užduotis. Privaloma įgyvendinti nurodytą užduotį;
- II lygis – 4 užduotys. Minimalus įgyvendinamų užduočių skaičius: 2 iš 4 pasirenkamų užduočių;
- III lygis – 6 užduotys. Minimalus įgyvendinamų užduočių skaičius: 3 iš 6 pasirenkamų užduočių.

KAS GALI DALYVAUTI PASIEKIMŲ PROGRAMOJE?

Programoje gali dalyvauti projekto „Atrask save“ dalyviai, kurie dalyvauja „Jaunimo savanoriškos tarnybos“ veikloje – atlieka savanorišką veiklą vienoje iš priimančiųjų organizacijų. Taigi, jaunas žmogus, norėdamas dalyvauti programoje, pirma turi dalyvauti projekte, antra, pasiryžti atlikti savanorišką veiklą vienoje iš savanorių priimančių organizacijų, o savanorystės trukmė turi būti ne trumpesnė, nei 1 mėnuo. Atitinkant visas šias sąlygas, mentorius supažindina savanorį su prisijungimo prie pasiekimų programos internete tvarka, paaiškina, kaip pradėti vykdyti užduotis ir rinkti atvirosius skaitmeninius ženklukus.

KAS DALYVAUJA PASIEKIMŲ PROGRAMOS PROCESĖ?

Pagrindinis dalyvis yra savanoris, atliekantis savanorišką veiklą pasirinktoje priimančiojoje organizacijoje. Jo pagalbininkas yra mentorius, kuris stebi besimokančiojo tobulėjimą, padeda reflektuoti patirtį bei įsivardyti išmokimus ir pateikti įrodymus apie tobulėjimą pasiekimų platformoje (www.manopasiekimai.lt). Kuratorius šiame procese taip pat yra svarbus, nes jis koordinuoja savanorio veiklas priimančiojoje organizacijoje.

KAS MATO SAVANORIO SKAITMENINIUS ŽENKLIUKUS IR ĮRODYMUS APIE PASIEKIMUS?

Pats savanoris gali spręsti, kuriais pasiekimais ir kur nori dalytis. Platformoje siūloma funkcija, leidžianti savo įgytais ženklukais ir pasiekimais pasidalyti su draugais socialinių tinklų Facebook, Twitter, Google+ arba LinkedIn paskyrose. Aprašymus apie patobulintus įgūdžius asmuo gali perkelti į savo gyvenimo aprašymą ir gauti sertifikatą apie savo pasiekimus.

KOKIĄ NAUDĄ IR PRIDĖTINĘ VERTĘ ŽMOGUI DUODA ŽENKLIUKAI? KAIP Į TAI REAGUOJA DARBDAVIAI, MOKYMOSI ĮSTAIGOS?

Jaunimo reikalų departamentas bei Lietuvos neformaliojo ugdymo asociacija plėtoja bendradarbiavimą su darbdaviais ir siekia, kad darbo rinkoje būtų pripažįstamos neformaliu būdu įgytos kompetencijos

ir atvirų ženkliukų suteikimo sistema. Taip pat, stiprinamas bendradarbiavimas su aukštosiomis ir profesinėmis mokyklomis – siekiama, kad ateityje, stojant į mokymosi įstaigas, už šias kompetencijas būtų pridedama papildomų balų.

Tyrimo tikslas – išsiaiškinti projekto „Atrask save“ dalyvių patirtį ir nuomonę apie atvirų skaitmeninių ženkliukų sistemą (toliau trump. ženkliukų sistema).

Tyrimo uždaviniai

- Sužinoti, kaip dalyviai bendrai vertina ženkliukų sistemą bei atskirus jos bruožus
- Suprasti dalyvių priskiriamą ženkliukų sistemos reikšmę ir vaidmenį veiklos kontekste
- Išsiaiškinti, koks yra dalyvių įsitraukimas į ženkliukų sistemą
- Atskleisti ženkliukų sistemos privalumus ir taisytinus aspektus

Tyrimo metodologija

Tyrimas „Atvirų skaitmeninių ženkliukų sistemos naudojimo poveikis „Atrask save“ pasiekimų programos dalyviams“ yra taikomasis, jo metu buvo naudojami kiekybiniai ir kokybiniai duomenų rinkimo metodai.

Kiekybinis tyrimo metodas: apklausa. Apklausos metodas leidžia surinkti reprezentatyvią informaciją, kuri atskleidžia tyrimo dalyvių nuostatas bei nuomonę naudojant iš anksto apgalvotus teiginius ir klausimus.

Kiekybinio tyrimo metu buvo taikoma netikimybinė tikslinė atranka.

Kokybinis tyrimo metodas: grupinės diskusijos. Grupinių diskusijų metodu buvo siekiama apibūdinti, interpretuoti ir paaiškinti, kaip „Atrask save“ dalyviai vertina skaitmeninių ženkliukų sistemą netaikant iš anksto numatytų kategorijų. Tyrimo metu buvo gilnamasi į tyrimo dalyvių patirtį ir nuomonę, siekiant kuo autentiškiau užfiksuoti jų patyrimą, požiūrį bei refleksijas.

Tyrimo dalyviai:

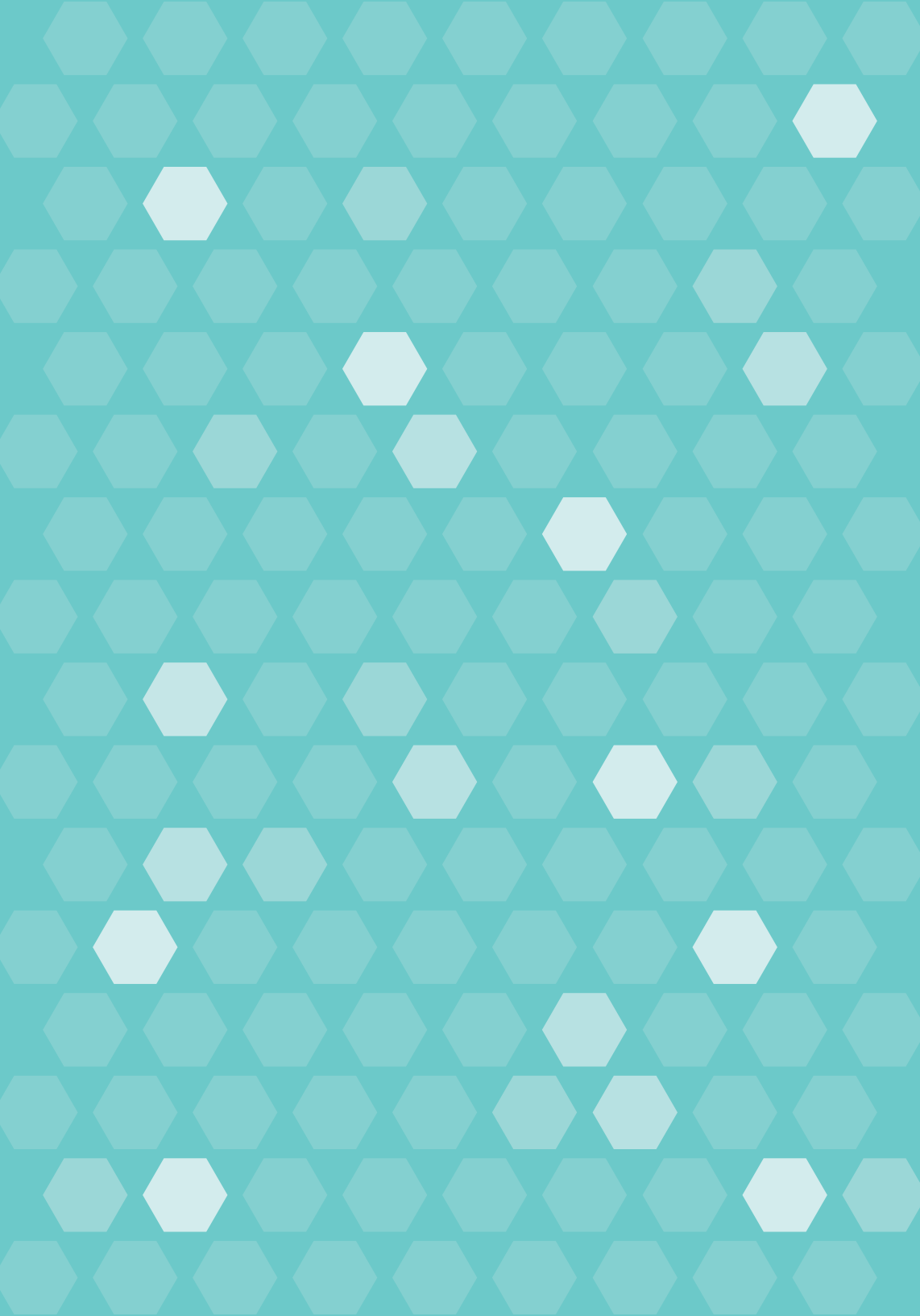
Kiekybinėje apklausoje dalyvavo 77 buvę „Atrask save“ projekto dalyviai. Iš viso buvo išsiųsti 154 klausimynai. Apklausoje dalyvavo 20 vaikų (26 %) ir 57 merginos (74 %). Vidutinis tyrimo dalyvių amžius – 25 metai.

Grupinėse diskusijose dalyvavo 4 buvę „Atrask save“ projekto dalyviai.

Tyrimo duomenų analizės eiga ir įžvalgų bei rezultatų pateikimas:

Kiekybinio tyrimo duomenys buvo analizuojami susisteminant informaciją iš internetinės apklausos. Rezultatai buvo analizuojami ir yra pateikti skaitine bei procentine išraiška. Analizės metu buvo ieškoma sąsajų tarp atsakymų į skirtingus klausimus.

Kokybinio tyrimo grupinių diskusijų duomenys yra pateikiami informantų, o ne tyrėjo terminais. Tyrime buvo išlaikytas pagrindinis kokybinių tyrimų principas – fiksuojama visa informacija, kuri buvo reikšminga ir svarbi tyrimo dalyviams. Duomenys buvo nagrinėjami induktyviai, netaikant iš anksto numatytų temų. Analizės metu vyko surinktos informacijos skaidymas į prasminius vienetus, juos koduojant ir pasižymint esmines mintis. Vėliau vyko empirinis temų aprašymas, kurio metu paaiškėjo pagrindinės tyrimo išvados. Šioje ataskaitoje yra pateikiamos apibendrintos tyrimo dalyvių mintys. Tyrimo įžvalgos yra suformuluotos tyrėjos, išanalizavusios tyrimo metu surinktą medžiagą. Tyrimo įžvalgos yra pagrindžiamos dalyvių citatomis (išskirta kabutėmis ir „*Italic*“ šriftu). Tyrimo išvadas pagrindžia daugiau nei viena citata, tačiau tyrimo ataskaitoje pasirinkta viena, kuri išsamiausiai atspindi įžvalgą. Dėl anonimiškumo principo po citatų neįvardiname pasisakiusio tyrimo dalyvio.

Tyrimas vyko 2017 kovo – balandžio mėn.

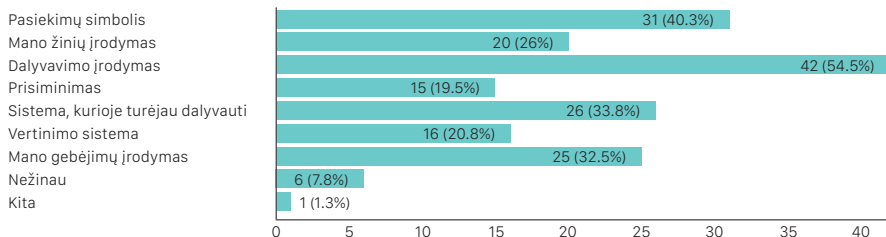
Tyrimą atliko socialinių tyrimų vykdytoja Sandra Navickaitė

Kiekybinio tyrimo

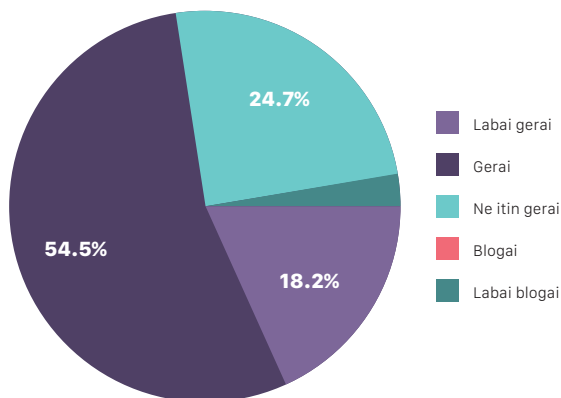
Dalyvavimas atvirų skaitmeninių ženkliukų sistemoje buvo skatinamas, tačiau neprivalomas. Apklausoje dalyvavo „Atrask save“ dalyviai, kurie buvo labai įsitraukę į ženkliukų sistemą ir surinkę visus galimus ženkliukus bei tie, kurie nebuvo surinkę nei vieno skaitmeninio ženkliuko. 6 tyrimo dalyviai buvo surinkę visus galimus 25 ženkliukus. 18 atsakiusiųjų nedalyvavo ženkliukų sistemoje ir nebuvo surinkę nei vieno ženkliuko. Kiti pasiskirstė tarp surinkusiųjų nuo 1 iki 25 ženkliukų. Tad ataskaitoje pateiktuose rezultatuose atsispindi įvairios dalyvių nuomonės – ne tik įsitraukusiųjų į ženkliukų sistemą, bet ir tų, kurie į ją neįsitraukė.

ŽENKLIUKŲ SISTEMOS REIŠMĖ IR VERTINIMAS

42 tyrimo dalyviams (56 %) ženkliukų sistema yra jų dalyvavimo

įrodymas, 31 – jų pasiekimų simbolis (40 %), 26 – projekto „Atrask save“ dalis, kurioje turėjo dalyvauti (34 %), 25 – jų gebėjimų įrodymas (33 %).

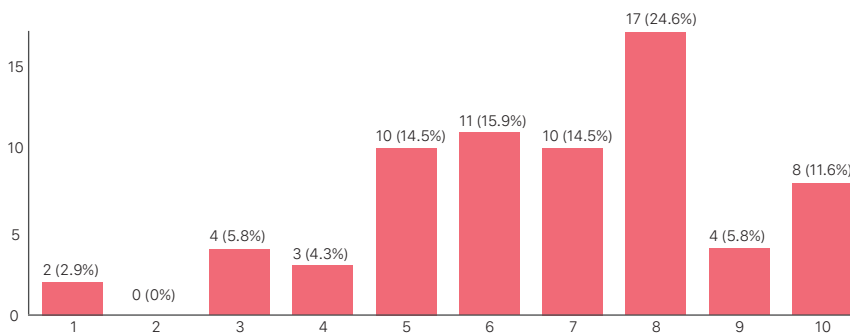
Dauguma tyrimo dalyvių (56 arba 73 %) ženkliukų sistemą vertina gerai arba labai gerai. 21 (27 %) – ne itin gerai.

Vertinant skirtingus ženkliukų sistemos bruožus, 61 (79 %) tyrimo dalyviai teigia, kad ženkliukų sistema yra įdomi; 56 (72 %), kad įtraukianti, 58 (75 %) – naudinga ir 50 (64 %) – reikalinga. Visiškai daugumai apklaustųjų (62 arba 80 %) ženkliukų sistema yra suprantama ir aiški (70 arba 90 %).

Kaip toli yra ženkliukų sistema nuo idealaus būdo pripažįstančio mokymosi pasiekimus?

12 % (8 apklaustieji) mano, kad ženkliukų sistema yra idealus būdas, kuris pripažįsta jų mokymosi pasiekimus.

6 % (4 apklaustieji) mano, kad ženkliukų sistema yra labai artima

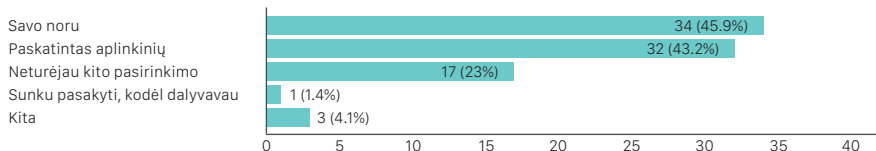
idealiam būdui pripažinti mokymosi pasiekimus.

24 % (17 apklaustųjų) įvertino ženkliukų sistemą 8 balais iš 10.

Taigi, beveik pusė (42 % arba 29 apklaustieji) tyrimo dalyvių ženkliukų sistemą laiko idealiu arba beveik idealiu būdu pripažinti mokymosi pasiekimus. Tokie rezultatai yra itin geri, turint galvoje, kad daugiau nei pusė (55 % arba 42 tyrimo dalyviai) apklaustųjų ženkliukų sistemą vertina kaip dalyvavimo įrodymą, bet nebūtinai kaip būdą pripažinti mokymosi pasiekimus. Kaip mokymosi ir pasiekimų simbolį ženkliukų sistemą vertina 40 % (31 apklaustasis) tyrimo dalyvių.

Motyvacija dalyvauti ženkliukų sistemoje:

„Atrask save“ projekto savanoriai pirmą kartą dalyvavo sistemoje ir jos iš anksto nežinojo bei nebuvo anksčiau bandę, todėl natūralus susidomėjimas nauja sistema yra didelis. Savo noru, dėl vidinės motyvacijos, ženkliukų sistemoje dalyvavo 34 (46 %) tyrimo dalyviai.

Aplinkinių paskatinimas dalyvauti ženkliukų sistemoje yra itin svarbus. Beveik pusė – 32 (44 %) visų atsakiusiųjų teigė, kad jie sistemoje dalyvavo kitų paskatinti.

Ką, tyrimo dalyvių manymu, atskleidžia ir parodo ženkliukų sistema?

Tyrimo dalyviai ženkliukų sistemą labiausiai vertina kaip padedančią parodyti jų nusiteikimą dalyvauti veikloje – taip atsakė dauguma tyrimo dalyvių (75 % arba 58 dalyviai).

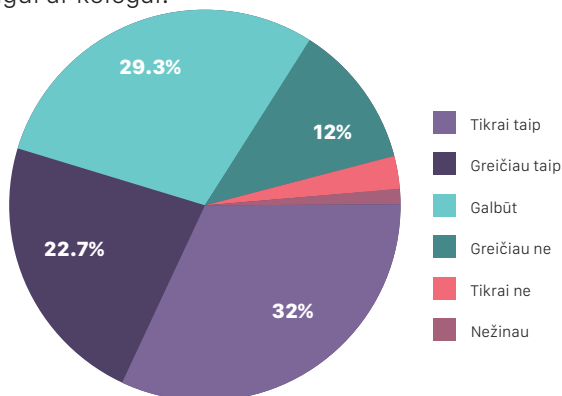
Ženkliukų sistema buvo vertinama kaip pakankamai, gerai arba labai gerai atskleidžianti dalyvių susidomėjimą tema (šiuo atveju savanorystės), taip teigė 55 (71 %) tyrimo dalyviai.

Taip pat, ženkliukų sistema buvo vertinama kaip būdas padedantis

atskleisti dalyvių žinias, iš viso taip teigė 55 (71 %) tyrimo dalyviai.

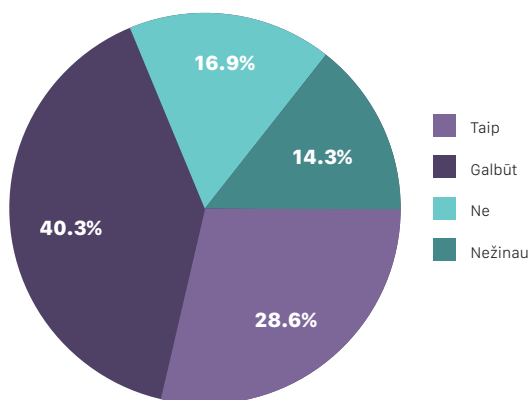
Ženkliukų sistema parodė dalyvių motyvaciją mokytis – taip teigė 54 (70 %) tyrimo dalyviai.

Pasitenkinimą ženkliukų sistema galima vertinti išsiaiškinant, ar tyrimo dalyviai dar kartą dalyvautų tokioje sistemoje ir ar ją rekomenduotų savo draugui ar kolegai:

22, arba beveik trečdalis (29 %) apklaustųjų dar kartą norėtų dalyvauti ženkliukų sistemoje, o 44 (57 %) svarsto apie tokią galimybę, tačiau nėra apsisprendę, ar tiesiog kol kas nežino.

Daugiau nei pusė (55 % arba 41 apklaustasis) dalyvavusių ženkliukų sistemoje rekomenduotų savo draugui ar kolegai dalyvauti tokioje

sistemoje. Kokybinio tyrimo duomenys atskleidžia argumentus, kodėl, apklaustųjų nuomone, verta ir kodėl jie rekomenduotų dalyvauti ženkliukų sistemoje. 30 % (23 apklaustieji) dalyvavusių apklausoje abejoja ir nežino, ar rekomenduotų šią sistemą savo draugui ar kolegai.

ATSKIRŲ ŽENKLIUKŲ SISTEMOS BRUOŽŲ VERTINIMAS

Tyrimo dalyviai „Atrask save“ veiklos kokybę sieja su ženkliukų sistema. Dauguma tyrimo dalyvių (60 % arba 46 apklaustieji) sutinka, kad ženkliukų sistema turėjo teigiamą poveikį projekto „Atrask save“ veiklos kokybei.

54 (70 %) tyrimo dalyviai teigia, kad dalyvavimas ženkliukų sistemoje suteikė teigiamų emocijų.

Ženkliukų sistema tyrimo dalyvių yra vertinama kaip pagalba išsikeliant mokymosi tikslus ir iššūkius, kurie paskatintų juos mokytis. 46 (60 %) tyrimo dalyviai sutinka, kad ženkliukų sistema padėjo išsikelti mokymosi tikslus ir paskatino kelti sau iššūkius.

Ženkliukų sistema yra vertinama ne tik kaip priemonė, paskatinanti pačius dalyvius mokytis, bet ir kaip būdas paskatinti mokytis kitus. Su šiuo teiginiu sutiko dauguma (71 % arba 55 asmenys) apklaustųjų tyrimo dalyvių.

Daugiau nei pusė (58 % arba 45 apklaustieji) tyrimo dalyvių pritaria, kad ženkliukų sistema jiems padėjo įsivertinti savo žinias ir gebėjimus (61 % arba 47 apklaustieji).

ŽENKLIUKŲ SISTEMOS ATEITIES PERSPEKTYVOS

Daugiau nei pusė (57 % arba 44 apklaustieji) tyrimo dalyvių teigia, kad naudodamiesi ženkliukais galės lengviau pristatyti savo gebėjimus. Nepaisant to, 18 % (14 apklaustųjų) tyrimo dalyvių atsakė, jog nežino, ar ateityje ženkliukai jiems padės pristatyti veikloje įgytus gebėjimus.

Dauguma (62 % arba 48 apklaustieji) tyrimo dalyvių nežino ar abejoja, kad ženkliukai galėtų padėti jiems atverti naujas karjeros galimybes. Taip pat, 51 % (39 apklaustieji) tyrimo dalyvių nežino arba abejoja, kad ženkliukų sistema gali atverti naujas mokymosi galimybes. Susiję ir tai, jog 44 %

tyrimo dalyvių nežino ar abejoja, kad ženkliai gali padėti kitiems žmonės geriau įvertinti ženkliukų sistemos dalyvių mokymosi rezultatus.

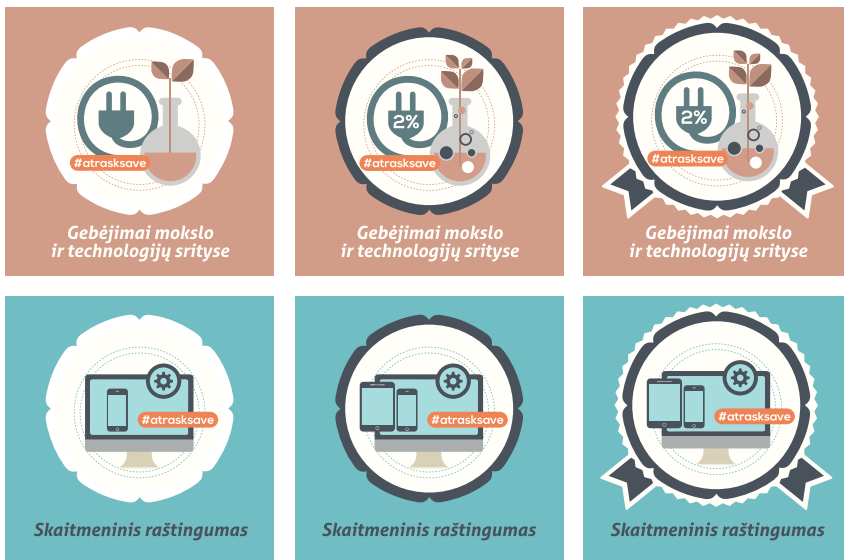
Tokie tyrimo rezultatai parodo, jog ypatingą dėmesį derėtų sutelkti į ženkliukų sistemos ateities perspektyvas. Tyrimo dalyviai sunkiai įsivaizduoja ir nežino, kaip ženkliukų sistema jiems galėtų ateityje padėti pristatyti jų patirtį, įgytas kompetencijas ir kaip ženkliai gali padėti atverti naujas mokymosi ar darbo galimybes.

APIBENDRINTI APKLAUSOS REZULTATAI

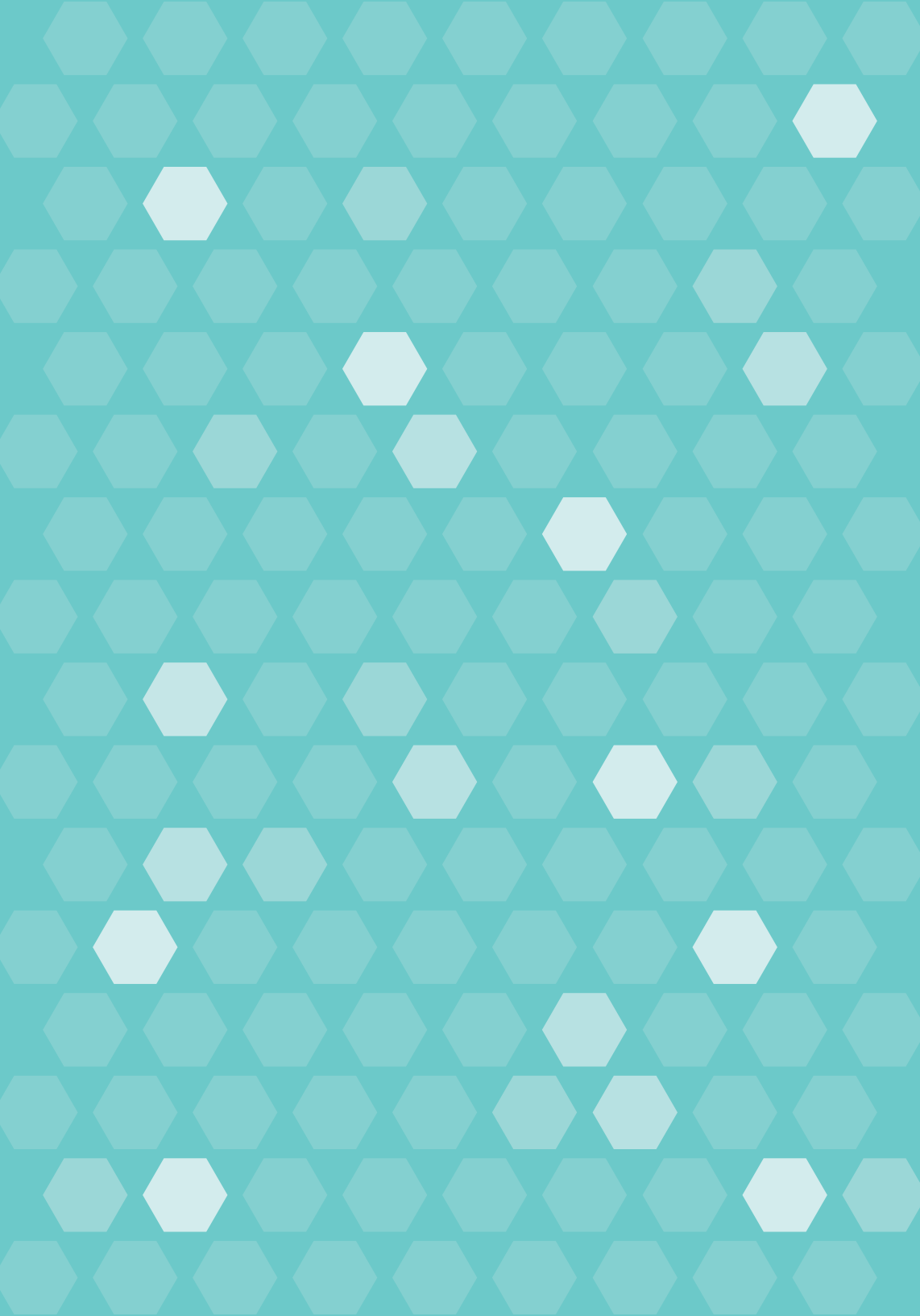
Apibendrinant išanalizuotus apklausos duomenis galima teigti, kad buvę „Atrask save“ projekto dalyviai ženkliai sistemą laiko jų dalyvavimo projekte ir projekto metu įgytų pasiekimų (gebėjimų ir žinių) simboliu. Dauguma tyrimo dalyvių (56 arba 73 % apklaustųjų) ženkliai sistemą vertina gerai arba labai gerai. Panaši dauguma šių sistemą mato kaip įdomią (79 % arba 61 apklaustasis), įtraukiančią (72 % arba 56 apklaustieji), naudingą (75 % arba 58 apklaustieji) ir reikalingą (6 % arba 50 apklaustųjų).

Daugiau nei pusė (55 % arba 41 apklaustasis) dalyvavusiųjų ženkliai sistemoje rekomenduotų savo draugui ar kolegai dalyvauti tokioje sistemoje. Apklausos duomenys parodė, kad prie motyvacijos dalyvauti šioje sistemoje reikšmingai prisideda aplinkinių paskatinimas ir paraginimas, beveik pusė (44 % arba 32 apklaustieji) tyrimo dalyvių į ženkliai sistemą įsitraukė paraginti kitų. Taip pat duomenys atskleidė, kad ženkliai sistema turėjo teigiamą poveikį „Atrask save“ projekto veiklų kokybei (taip teigė 60 % arba 46 apklaustieji). Dalyvavimas ženkliai sistemoje padėjo dalyviams išsikelti mokymosi tikslus ir iššūkius, įsivertinti savo žinias ir gebėjimus bei suteikė teigiamų emocijų. Tačiau dalis dalyvių neįsivaizduoja ir nežino, kaip ženkliai sistema jiems galėtų ateityje padėti pristatyti jų patirtį bei įgytas kompetencijas ir kaip ženkliai gali padėti atverti naujas mokymosi ar darbo galimybes.

Apibendrintus apklausos rezultatus puikiai iliustruoja tyrimo dalyvio citata, kuri buvo parašyta klausimyno komentaruose:

„Kas labai gerai – aiški ir suprantama ženkliukų sistemos techninė pusė (kaip atlikti užduotis, kaip rinkti ženkliukus ir pan.). Atvirų skaitmeninių ženkliukų pasiekimų programa – labiau kaip įdomesnis laiko praleidimo ir smegenų lavinimo būdas, savotiška pramoga, kaip žaistum kokį nors loginį žaidimą, atliktum apklausą, išsakydamas savo požiūrį į tam tikrus dalykus ir pan. Ženkliukų sistema – labiau kaip kažkokia treniruotė, neleidžianti pernelyg atsipalaiduoti nuo protinio darbo, tačiau tuo pačiu primena vaikiškus žaidimus mokykloje, vaikystėje. Ši programa sudomina, įtraukia (nepasakyčiau, kad nesuteikia naudos, kažkokios naudos galima įžvelgti, kaip pvz.: sužinai kažką naujo, paskatina ieškoti informacijos, skatina kūrybiškumą ir t.t.), tačiau jausmas toks, kad viską, ką darai, darai sau, t.y. dėl savęs (kas yra gerai), tačiau be atsako (tarsi kalbėtumeisi su sienomis). Bent jau šiai dienai, nemanau, kad atvirų skaitmeninių ženkliukų programa gali turėti realios, apčiuopiamos naudos kalbant apie įsidarbinimo / karjeros aspektą. (...) Ši programa turi būti populiori. Kai karininkas gauna ženkliuką, manau, nei vienam šios sistemos (krašto apsaugos / karo tarnybos) dalyviui nekyla abejonių, už ką šis ženkliukas gautas,

taip turi būti ir su pasiekimų programos atvirais skaitmeniniais ženkliais. Darbdaviui neturi kilti abejonių, kas tai per ženkliai, ką jie reiškia, už ką jie gauti, ką jie pasako apie būsimą darbuotoją ir pan."

Kokybinio tyrimo

„ATRASK SAVE“ DALYVIŲ ŽENKLIUKŲ SISTEMAI PRISKIRIAMA REIKŠMĖ IR JOS VAIDMUO

Ženklių sistema yra vertinama kaip pagalba žmonėms atsiskleisti, parodyti iniciatyvą, taip pat, kaip būdas, kuris paragina būti smalsiems ir aktyviems. Tyrimo dalyviai tiki, kad dalyvavimas ženklų sistemoje gali padėti žmonėms, kurie turi mažiau galimybių arba nepasitiki savimi. Anot vieno dalyvio:

„Aš manau vis tiek yra žmonių, kuriems trūksta kompetencijų ir jie gal ten nedrąsiai jaučiasi kažką darydami. Aš labai daug nežiūrėjau į ženklus, bet mačiau, kad ten irgi reikia pasidomėti organizacijos atsiradimo istorija, pabendrauti su žmonėmis, išsiaiškinti, kaip jie tą darbą pradėjo dirbti, tai aš manau tokiems žmonėms, kurie gal ir patys nelabai iniciatyvūs, nežino nuo ko pradėti, gali patys kažko išmokyti, pasimokyti ir jie yra ne priversti, bet paskatinti siekti, eiti ir daryti, ko jie patys šiaip nesugalvotų. Aš manau tokiems žmonėms, kur mažiau

pasitiki ir galimybių kažkokių..“

Dalyvaujant ženkliukų sistemoje, skatinamas smalsumas ir jaučiamas atradimo džiaugsmas:

„Bet ten įdomu pavyzdžiui aš irgi kai kuriuose vietose kai atsidarai ir užduotys ir ten galima sužinoti, ten nueiti pažiūrėti, nueik padaryk tą.. man buvo tokių gal net atradimų gal.“

Ženkliukų sistema vertinama kaip įdomi, padedanti atrasti veiklos, jei jos pritrūksta pačiame darbe:

„Šiaip atrodo sistema gal tiems, kuriems nedaug veiklos ir trūksta, ką daryti, tiesiog labai įdomūs pasiūlymai, jei nelabai turi ką veikti. Tai aš ir tik prisėsdavau kokį kartą per mėnesį irgi dažniausiai pažiūrėdavau, kad daug esu atlikusi, tai tiesiog pažymėdavau.“;

„Kai kuriuos ženkliukus darydama irgi galėjo atrasti kažką naujo, ten buvo išradimų, kažkas tokio panašaus, kad reikia to pasidomėti ir pati daug sužinojo.“

Tyrimo dalyviai svarsto, kad tokioje organizacijoje, kur yra palikta daug laisvės savanorio iniciatyvai, ženkliukų sistema gali, padėti savanoriui ją išreikšti. Ženkliukų sistema kryptingai padeda ir sufleruoja, ką žmogus gali veikti:

„Ten ji sakė labai daug tavo iniciatyvos reikės, tai jei būčiau nuėjusi ir ten dirba du trys žmonės ir ką aš tenai iš savęs pirmą kartą organizacijoje, net nežinau, ko jie nori iš manęs ir aš kad rodyčiau savo potencialią, kažkaip bandyti padėti jiems. O čia, kur nuėjau, iškart davė, ir toksai... aš galvoju, jei tau pačiam reikėtų, tai būtų įdomu, nes programa tiesiog kryptingai parodo kokiose srityse.“

Tampa svarbus pradžios momentas, kuomet atėjus naujam žmogui į kolektyvą ar organizaciją nežinia, ko galima tikėtis iš organizacijos, arba ko gali pati organizacija tikėtis iš naujoko, tad ženkliukų sistema gali padėti išgyventi pradžios nežinomybę ir tokiu būdu palengvinti naujoko ar atėjusio „kito“ žmogaus integraciją.

Ženklių sistemos vertinimas kinta bėgant laikui, įgyjant konkrečios darbo patirties. Dar ne pradėjęs savanoriauti ženklių sistema matoma kaip įdomi ir patraukli, tačiau pradėjęs savanoriauti, pati savanoriška veikla tampa patrauklesnė ir aktyviau įtraukia jauną žmogų. Tokiu būdu dalyvis mažiau dėmesio skiria ženklių sistemai: „Atrodo, kai pirmą kartą atsidariau sistemą dar prieš pradėdama savanoriauti, tai viskas atrodė labai faina, labai įdomios užduotys ir panašiai, bet kai pradėjau savanoriauti, buvo labai daug veiklos tai dėl to jaučiau, kad tiesiog nelabai man reikia siūlymų.“

Dalis tyrimo dalyvių pradžioje savanorystės ženklių sistemą matė kaip galimybę siekti įvairių tikslų, tačiau laikui bėgant ženklių sistema virto žaidimu, kuomet norima dalyvauti, atlikti užduotis ir siekti prizų – ženkliuko:

„Kažkaip pradžioje sistema atrodė kaip kažkas, kaip tikslai, kurių galiu siekti, paskui pasidarė kaip žaidimas ar ką aš galiu greitai padaryti, kad gaučiau.“

Ženklių sistema paskatina savirefleksiją, keliant klausimą, kokia yra tavo atliekamos veiklos nauda:

„čia tokie kaip namų darbai gal net, tu savanoriauji ir čia toks namų darbas, ką tu iš tos savanorystės dar gauni, toks kaip... bet aišku, čia su savimi namų darbai.“

Tyrimo dalyviai ženkliukų sistemą mato kaip tam tikrą įsivertinimą, prisiminimą ir įtvirtinimą to, kas jau anksčiau buvo jų įgyvendinta:

„Čia labai įdomu, pirmą mėnesį, kai man pasakė, kad tai yra, aš kažkaip kai įsiliejau į savanorystę, aš buvau pamiršęs, paskui kadangi žiūriu, kad čia jau tuoj baigsis, aš tada pradėjau pildyti ir žiūriu, kad tą esu padarius, aš labai dalykų jau daug buvau padariusi.“

Vykdamt savanorišką veiklą ir aktyviai neįsitraukus į ženkliukų sistemą, tačiau tik periodiškai dalyvaujant sistemoje, ji tampa priminimu ir įsivertinimu, padedančiu pastebėti, kuri dalis veiklų ir pasiekimų jau yra įgyvendinta. Taip pat, ženkliukų sistema padeda pastebėti asmeninę pažangą.

„ATRASK SAVE“ DALYVIŲ ĮSITRAUKIMAS Į ŽENKLIUKŲ SISTEMĄ

Tyrimo dalyviai pasakojo, kad aktyviai į ženkliukų sistemą įsitraukė tuomet, kai turėjo daugiau laisvo laiko organizacijoje darbo metu, kai jie galėjo neskubėdami ir kitų darbų nevaržomi skirti laiko užduočių ženkliukų sistemoje supratimui, jų atlikimui ir įsivertinimui:

„Paskui kai su tais projektais į pabaigąėjom, ai daugiau laisvo laiko atsirado. Tai net toj organizacijoj buvo, buvo laisvo laiko ir atsidarydavau, kažkaip norėdavau.“;

„Bet ji ir tuos ženkliukus darydavo, kai nėra ko ofise veikti, tai taip laiką prastumti.“

Į ženkliukų sistemą įsitraukti sunkiau, kuomet organizacijoje yra didelis užimtumas ir jei dalyvis turi daug darbų:

„Per tris mėnesius aš iš vis nesinaudojau man pilnai buvo užimtumo pačioje organizacijoje ir tiesiog ta prasme nėra būtinybės, gali pilnai be jos išgyventi.“

Tie tyrimo dalyviai, kurie neturėjo laiko, kurį galėtų skirti ženkliukų sistemai darbo metu, žymiai sunkiau įsitraukė arba visiškai neįsitraukė į ženkliukų sistemą.

Tyrimo dalyviai svarstė, kad jei būtų daugiau privalomų atlikti užduočių, galbūt tai būtų juos paskatinę labiau įsitraukti į ženkliukų sistemą:

„bet jei būtų du – trys privalomi, gal bučiau labiau rinkusis, pasižiūrėjus, irgi gal bučiau susidomėjus, kai bučiau pradėjus daryti.“

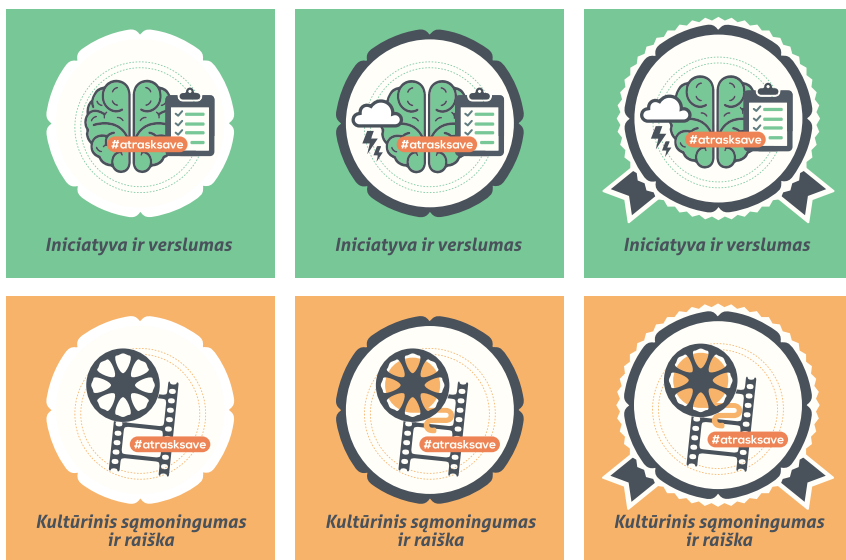
Tyrimo dalyviai dalijosi, kad dalyvauti ženkliukų sistemoje buvo lengva ir laikui bėgant juos įtraukė ženkliukų sistemos sužaidybinimas. Ženkliukų sistema tyrimo dalyviams buvo tarsi žaidimas, kurį sužaidus pabaigoje bus gautas pažymėjimas, tai taip pat prisidėjo prie motyvacijos dalyvauti sistemoje:

„Taip, paskui visus surinkau, man kaip žaidimas toksai, nes mentorė sakė, kad bus pažymėjimas ir aš galvojau kad man jo prireiks, dabar nežinau, kada jį gausiu.“

Savanoriai svarsto, kam gali būti labiau skirta ši programa bei įvardina, jog ši sistema būtų naudinga žmonėms, kurie ieško savęs, o tokie žmonės lengviau įsitraukia į ženkliukų sistemą:

„gal tas būtų naudinga, kurie mokyklą baigė, ta programa. (Kodėl?) Kad ieško savęs, nu aišku gali būti kaip aš – nors baigus mokslus, bet vistiek ieškau savęs.“

Įsitraukimas į ženkliukų sistemą priklauso nuo to, kokie yra savanoriavimo motyvai ir lūkesčiai savanoriškai veiklai. Tyrimo dalyviai dalijosi, kad savanoriškoje veikloje dalyvauja jauni žmonės, kurie nebūtinai nori ko nors išmokti, tačiau nori įgyti tam tikros darbinės patirties konkrečioje sferoje ar išbandyti įvairias veiklas. Tyrimo dalyviai darbinės patirties įgijimą nebūtinai sieja su jų kompetencijų tobulinimu ar mokymusi per patyrimą. Tokiu atveju ženkliukų sistema, kuri yra vertinama kaip būdas padedantis išsikelti mokymosi tikslus ar padedantis įsivardinti išmokimus – tokiems savanoriams, jų manymu, nėra tinkamas:

„Aš gal neįsivardinau tiksliai ką išmokau, nu aš atėjau, nes norėjau pajusti, ką reiškia iš darbuotojų perspektyvos dirbti su savanoriais, man tai buvo patyriminis dalykas ir man veiklos buvo svarbiausia ir bendravimas, o kad kažkokių kompetencijų kelti, kur buvo ženkliukai, man nebuvo motyvacijos, nebuvo, kad norėčiau to arba galvoju, kad daugumą jau turiu iš kitų veiklų... ir su kitom organizacijomis esu įsitraukusi. (...) aš labiausiai va ir norėjau pažiūrėti, kokia veikla man labiau prie širdies. Tai man tos kompetencijos nebuvo mano motyvacija dėl ko atėjau į projektą, tai kažkaip atėjau ne tam kad kelti kompetencijas.“

Į skaitmeninių ženkliukų sistemą mažiau įsitraukia savanoriai, kurie pasirinko savanorystės veiklą ne kaip galimybę tobulinti savo kompetencijas, bet galimybę įgyti darbinės patirties, kuri, anot jų, nebūtinai yra susijusi su mokymosi galimybėmis:

„Aš į šitą projektą atėjau, nes aš žinojau, ko aš noriu ir aš pati turiu tuos įgūdžius, kurie yra ten aprašyti ir man, aš gal net nematau naudos, jei aš tuos ženkliukus turėsiu, kur aš juos paskui panaudosiu, nes jeigu,

skaitykim, darbinimuisi paskui, nu aš turiu CV, turiu patirties, kur galiu įrodyti kad moku tą, darau tą ir man tiesiog. Nemačiau prasmės ir laiko ten eiti sėdėti ir kažką rašyti ir daryti tas užduotis. Tai man dėl to.“

Į ženkliukų sistemą sunkiau įsitraukti tuomet, kai nėra suvokiama aiški ir apibrėžta nauda bei galimybės ženkliukus panaudoti ateityje. Tyrimo metu savanoriai dalijosi, kad ieškant darbo savo kompetencijas ir patirtį galima pristatyti patiems, be ženkliukų pagalbos.

Tyrimo dalyviai dalijosi, kad į ženkliukų sistemą paskatintų labiau įsitraukti gyvas žmogiškas ryšys su kitais toje pačioje sistemoje dalyvaujančiais savanoriais:

„Gal šiek tiek įtrauktų, jei būtų ryšio tarp savanorių, nebūtinai, kad tai reiškia varžytųsi žmonės, bet šiaip jei matytum daugiau kaip kiti daro, aišku buvo sistemoje, kad rodo kaip kiti daro ar ženkliuką gavo, bet kai nežinai, kas tai per žmogus.“

ŽENKLIUKŲ SISTEMOS PRIVALUMAI IR TAISYTINI ASPEKTAI

Tyrimo dalyvių įvardyti ženkliukų sistemos privalumai:

Vienas iš svarbiausių ženkliukų sistemos privalumų – saugumo jausmas. Tyrimo dalyviai aiškino, kad ženkliukų sistema suteikia saugumo jausmą. Darbo vietoje neturint pakankamai užimtumo, veiklų ar pritrūkus savos iniciatyvos, ženkliukų sistema gali pasiūlyti idėjų ir veiklų:

„Gal šiek tiek duoda saugumo, jei žinai, pavyzdžiui žinai, kad nebus ką veikti, kad tada turėsi kažką kaip atsargoj kažkokių pasiūlymų, ką galėsi padaryti.“

Tyrimo dalyviai vertina, kad ženkliukų sistema suteikia galimybę pasirinkti. Laisvė rinktis – labai svarbus sistemos bruožas. „Atrask save“ buvę dalyviai teigiamai vertino, kad dalyvavimas ženkliukų sistemoje nebuvo būtinas, tad kiekvienas dalyvis galėjo pasirinkti, kiek nori įsitraukti į ženkliukų sistemą:

„O dabar tiesiog gali laisvai kaip ir rinktis, ar kažkaip kitaip priimti kaip tau patogiau. Ir ji nebuvo būtina.“

Pasirinkus dalyvauti sistemoje, taip pat labai teigiamai vertinama, kad sistema suteikia galimybę rinktis tarp siūlomų veiklų ir užduočių:

„ir smagu, kad galima rinktis iš užduočių, nėra, kad... Nu, pirmam etape, tai iš trijų du tai čia vos ne visus, o kituose iš šešių – du, nu gali rinktis.“

Ženklių sistema įvardijama kaip galimybė pamatyti, kokiose srityse galima tobulėti ir kelti savo kompetencijas. Ženklių sistemos dėka tyrimo dalyviai susipažino su įvairiomis kompetencijų sritimis, kurias pažinus galima lengviau apsispręsti, kokias kompetencijas norima tobulinti. Tyrimo dalyviai pastebi, kad ženklių sistema praplečia suvokimo lauką ir atveria platesnes galimybes mokymuisi ir tobulėjimui. Ženkliukai tarsi paskatina pamatyti įvairias sritis ir jose tobulėti. Ši ženklių savybė laikoma privalumu, kadangi pastebima, jog dažnai darbo metu yra koncentruojamasi į vieną ar kelias veiklas, pamirštant sričių ir tobulėjimo galimybių įvairovę:

„Aš galvoju, kad ženklių buvimas savanorystei yra gerai iš tos pusės, kad kiti žmonės, kurie nelabai nusimano ir žino apie kompetencijas gali pamatyti, kiek iš viso jų yra ir kad yra skirtingų ryšių, ir kad gali labai skirtingose srityse kur tobulėti. Nes aš kai pirmą kartą pamačiau ženklių sistemą, kai pirmą kartą parodė kad tokia yra, aš pagalvojau „o, gerai“, kad įdomiai, nes pvz. kai nueini į organizaciją, tu susikoncentruoji į veiklą ar kelias veiklas, bet tu lavini save per veiklas ir darbą, bet skaitykim ne... Nenoriu sakyti inteligentiškai, bet ženklių sistema duoda postūmį pačiam tobulėti, skatina, skaitykim, kaip būtum mokykloje ar universitete, kaip sistema, jeigu tu į ją įsijungi.“

Kitas ženklių sistemos privalumas – kryptingumas. Tyrimo dalyviai teigiamai vertina, kad ženklių sistema yra sukurta taip, kad visos užduotys ir veiklos turi nuoseklumą, kryptingai veda išsikeltų tikslų pasiekimo link.

Ženklių sistema vertinama kaip mokymosi galimybė ir pagalba žmonėms, kuriems reikia išorinės paramos, apsisprendžiant, ko jie norėtų išmokti, ką veikti ar kokį iššūkį sau prisiimti:

„Bet jei žmogui trūksta tam tikrų kompetencijų ir visų šitų, tai sakyčiau

pasižiūrėk, gal ta kryptis būtų gerai, kad sau iššūkį mesti, ir būtų į naudą pasidaryti, nes išmoktum kažką.“

Ženklių sistema padeda įsivardyti ir atpažinti tobulėjimo sritis bei išmokimus:

„kad tobulėtų, čia toks įsivardinimas, kur tu tobulėji, toks kryptingas.“

Tyrimo dalyviai pastebi, kad ženklių sistema paskatina reflektuoti ir apmąstyti savo veiklas, poelgius, sprendimus ir t.t. Savanoriai, kurie darbo vietoje turėjo galimybę reflektuoti apie savo veiklas su kolegomis įvardijo, kad susitikimai su kolegomis ar savanorių mentoriumi buvo efektyvesni, nei pati ženklių sistema:

„Aš naudoju ženklių sistemą, bet, tiesą sakant, žymiai labiau padėjo susitikimai su mentoriai, nes susitikdavome kai galėdavome, kas savaitę, kartais rečiau, bet ji turėjo kažkokių testus, klausimus su tom pačiom kompetencijom, kurios yra ženkliukuose, bet turėjo konkretesnius klausimus ir pradžioj mes į juos atsakėm, paskui pabaigoj žiūrėjom kaip skiriasi atsakymai ir kažkaip labai gerai reflektavom su koordinatorė ir organizacijoj turėjau kuratorę ir vis pakalbėdavom, tai kažkaip man tas žymiai labiau padėjo.“

Tačiau savanoriai, kurie neturėjo galimybės reflektuoti savo patirties su kolega ar mentoriumi – dalyvavo ženklių sistemoje ir ji buvo pagrindine pagalba reflektuojant savo patirtį.

Tyrimo dalyvių įvardinti ženklių sistemos taisytini aspektai:

Tyrimo dalyvių manymu, yra labai svarbu, kad ženklių sistema būtų pripažinta platesnės auditorijos, ne tik dalyvaujančiųjų sistemoje. Jie svarsto, kad būtų svarbu gauti ne tik ženkliuką, bet ir tam tikro užtikrintumo ateityje. Pavyzdžiui, stojant į universitetą galėtų būti skiriami papildomi balai.

„Tas pats paskatinimas, aš padarau tokią ir tokią užduotį, už tą užduotį aš, nu, ta prasme, ženkliukas... Nu duokit kažką... Ženkliukas... Užsidėti... Arba kokį nors reikšmė, nu pvz. prie stojantiems, gal pusę

balo gauti, gal papildomas užmokestis ne tik prie savanorystės, gal ta prasme kad tu darai, kad kaip šokoladas būtų – norėtusi dar ir dar.“

Nors tyrimo dalyviai neįvardino, bet „Jaunimo savanoriškos tarnybos“ dalyviai gali gauti 0,25 balo, stojant į Universitetą, jei savanorystės laikotarpis buvo ne trumpesnis, nei 3 mėnesiai.

Dalyviams norisi, kad ženkliukų sistema būtų atpažįstama ir plačiai žinoma:

„Kad būtų užčiuopiamas dalykas, padariau ženkliuką, va, galiu parodyti, žmogus iškart atpažino, kad čia toks dalykas ir galės klausimu kreiptis.“

Nėra aišku, koku būdu reiktų pristatyti dalyvavimo ženkliukų sistemoje patirtį:

„Darbdaviui, jei ne interviu metu, labai sunku pademonstruoti, nes visi prašo atsiųsti šitą CV ir motyvacinį, tai nežinau, dar atskirai pridėti, žiūrėkit dar turiu ir šitą, nu toksai. Nebent laiške rašyti, kadėjai per tokią programą, kad turi įrodymą, kad turi kompetencijų, kad ne pats taip galvoji.“

APIBENDRINTOS GRUPINĖS DISKUSIJOS ĮŽVALGOS

- Grupinės diskusijos metu paaiškėjo, kad ženkliukų sistema yra vertinama kaip priemonė, padedanti atsiskleisti projekto dalyviams.
- Sistemos svarba yra ypač pabrėžiama savanoriškos veiklos pradžioje, kuomet savanoriai ieško savo vaidmens organizacijoje, tokioje situacijoje ženkliukų sistema paskatina rodyti iniciatyvą, padeda atrasti veiklos ir taip lengviau integruotis į darbo vietą.
- Ženkliukų sistema skatina savirefleksiją ir įsivertinimą, ragina kelti tokius klausimus, kaip „ką aš nuveikiau per tam tikrą laiką?“ ir „kokia yra mano veiklos nauda bei prasmė?“
- Įsitraukimas į ženkliukų sistemą priklauso nuo motyvacijos, kodėl yra atliekama savanoriška veikla bei kokie yra keliami lūkesčiai. Į sistemą labiau įsitraukia tie dalyviai, kurie pasirinko savanorišką veiklą kaip galimybę tobulėti, o mažiau įsitraukė tie, kurie savanorišką veiklą matė kaip galimybę išbandyti skirtingas veiklas.

- Į ženkliukų sistemą įsitraukti skatina sistemos sužaidybinimas.
- Į sistemą lengviau įsitraukti tuomet, kai turima daugiau laisvo laiko savanoriško darbo metu.
- Į sistemą įsitraukti sunkiau, kuomet nėra suvokiama aiški ir apibrėžta nauda bei galimybė ženkliukus panaudoti ateityje.
- Tyrimo dalyviai mato šiuos ženkliukų sistemos privalumus: ženkliukų sistema suteikia saugumo jausmą užtikrinant veiklų galimybes; suteikia laisvę rinktis dalyvauti joje, ar ne. Pasirinkus dalyvavimą, suteikia laisvę rinktis veiklas; ženkliukų sistema atveria mokymosi galimybes; padeda atpažinti ir įsivardyti tobulėjimo sritis bei išmokimus, skatina reflektuoti.
- Tyrimo dalyviai mano, kad ženkliukų sistema nėra atpažįstama ir pripažinta platesnės bendruomenės.
- Dalis dalyvių abejoja dėl ženkliukų panaudojimo ateityje. Jie nežino, koku būdu reiktų pristatyti surinktus ženkliukus.

Tyrimo rezultatų ir įžvalgų apibendrinimas

Pateikiamas kiekybinio ir kokybinio tyrimo rezultatų ir įžvalgų apibendrinimas pagal iškeltus tyrimo uždavinius. Išsamius tyrimo rezultatus bei tyrimo dalyvių požiūrį, mintis pagrindžiančias citatas galima rasti tyrimo ataskaitoje.

ŽENKLIUKŲ SISTEMOS REIKŠMĖ

„Atrask save“ projekto dalyviai ženkliukų sistemą laiko jų dalyvavimo projekte ir projekto metu įgytų pasiekimų simboliu. Daugiau nei pusė (58 % arba 45 dalyviams) kiekybinio tyrimo dalyvių ženkliukų sistema padėjo įsivertinti savo žinias ir gebėjimus (61% arba 47 dalyviams).

Ženkliukų sistema yra vertinama kaip pagalba žmonėms atsiskleisti, parodyti iniciatyvą, kaip būdas, kuris paragina būti smalsiems ir aktyviems. Tokia ženkliukų reikšmė tampa itin svarbi veiklos pradžioje, kadangi ženkliukų sistema, skatindama savanorius būti aktyviais, gali padėti išgyventi pradžios nežinomybę ir tokiu būdu palengvinti savanorio ar atėjusio „kito“ žmogaus integraciją į organizaciją.

Tyrimo dalyviai ženkliukų sistemą vertina kaip pagalbos įrankį, padedantį prisiminti ir įtvirtinti tai, kas jau anksčiau buvo jų įgyvendinta.

Šis įtvirtinimas tampa labai svarbia įsivertinimo dalimi. Ženkliukų sistema yra būdas, paskatinantis savirefleksiją, keliant klausimą, kokia yra atliekamos veiklos nauda ir prasmė.

ATSKIRŲ ŽENKLIUKŲ SISTEMOS BRUOŽŲ VERTINIMAS

Vertinant skirtingus ženkliukų sistemos bruožus, 61 (79 %) tyrimo dalyvis teigia, kad ženkliukų sistema yra įdomi ir 56 (72 %) dalyviai – kad įtraukianti.

Tokius kiekybinio tyrimo rezultatus patvirtina ir grupinėje diskusijoje išsakytos savanorių mintys, kad ženkliukų sistema yra įdomi, padedanti atrasti naujų idėjų bei veiklų, jei jų pritrūksta pačiame darbe.

46 tyrimo dalyviams (60 %) ženkliukų sistema padėjo išsikelti mokymosi tikslus ir paskatino juos kelti sau iššūkius, suteikė galimybę pamatyti, kokiose srityse galima tobulėti ir kelti savo kompetencijas. Ženkliukų sistemos dėka tyrimo dalyviai susipažino su įvairiomis kompetencijų rūšimis, jas lengviau suprato ir apsisprendė, kurias kompetencijas nori tobulinti. Sistema atvėrė platesnes galimybes mokymuisi ir tobulėjimui. 58 (75 %) tyrimo dalyvių ženkliukų sistemą vertina kaip naudingą ir 50 (64 %) – kaip reikalingą.

Kiekybinio tyrimo metu paaiškėjo, kad 54 (70 %) tyrimo dalyviai mano, jog dalyvavimas ženkliukų sistemoje suteikė teigiamų emocijų bei 46 (60 %) dalyviai sutinka, kad ženkliukų sistema turėjo teigiamo poveikio projekto „Atrask save“ veiklos kokybei.

Vienas svarbiausių ženkliukų sistemos privalumų yra suteikiamas saugumo jausmas – kokybinio tyrimo dalyviai aiškino, kad ženkliukų sistema suteikia saugumo jausmą darbo vietoje neturint pakankamai užimtumo, veiklų ar pritrūkus savos iniciatyvos. Tokiu atveju ženkliukų sistema gali padėti atrasti veiklų ir kurti, įgyvendinti naujas idėjas.

Kiti, nemažiau svarbūs ženkliukų sistemos išryškėję bruožai: ženkliukų sistema skatina savirefleksiją; ženkliukų sistema yra kryptinga, nuosekliai vedanti išsikeltų tikslų link; ženkliukų sistema yra sužaidybinta ir šis jos bruožas skatino dalyvius dalyvauti ir tęsti veiklas sistemoje.

„ATRASK SAVE“ DALYVIŲ ĮSITRAUKIMAS Į ŽENKLIUKŲ SISTEMĄ

„Atrask save“ projekto savanoriai pirmą kartą dalyvavo sistemoje ir jos nežinojo, nebuvo anksčiau bandę, todėl natūralus susidomėjimas sistema kaip naujove yra didelis. Savo noru, patys save motyvuodami, ženkliukų sistemoje dalyvavo 34 (46 %) tyrimo dalyviai. Kiekybinis tyrimas parodė, kad aplinkinių paskatinimas dalyvauti ženkliukų sistemoje yra itin svarbus, kadangi beveik pusė (32 arba 44 %) visų atsakiusiųjų teigė, kad jie sistemoje dalyvavo kitų paskatinti.

Kokybinis tyrimas leido suprasti, kada yra lengviau ir kada yra sunkiau įsitraukti į ženkliukų sistemą. Tyrimo dalyviai dalijosi patirtimi, kad aktyviai į ženkliukų sistemą įsitraukė tuomet, kai turėjo daugiau laisvo laiko organizacijoje darbo metu, kai jie galėjo neskubėdami ir kitų darbų nevaržomi skirti laiko užduočių ženkliukų sistemoje supratimui, jų atlikimui ir įsivertinimui. Dalyvių įsitraukimą didino ženkliukų sistemos sužaidybinimas.

Kokybinio tyrimo duomenys atskleidė, kad įsitraukimas į ženkliukų sistemą taip pat priklauso nuo to, kokie yra savanoriavimo motyvai ir lūkesčiai savanoriškai veiklai. Į ženkliukų sistemą įsitraukiama labiau, kuomet pasirenkant savanorišką veiklą vienas iš pagrindinių tikslų ir lūkesčių yra mokymasis ir tobulėjimas.

Į ženkliukų sistemą sunkiau įsitraukti tuomet, kai nėra suvokiama aiški ir apibrėžta nauda bei galimybės ženkliukus panaudoti ateityje.

ATSAKOMYBĖ

Šis leidinys finansuojamas remiant Europos Komisijai, pagal strateginių partnerysčių projektą „Trusted badge systems“. Šis leidinys atspindi tik autorių požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokią jame pateikiamą informaciją.

LEIDINĮ PARENGĖ

Laimonas Ragauskas, projekto „Trusted badge systems“ koordinadorius, Lietuvos neformaliojo ugdymo asociacija

Sandra Navickaitė, socialinių tyrimų tyrėja

REDAGAVO

Paulius Vaidžiulis

MAKETAVO

Ieva Makarevičė

PRISKYRIMAS CC BY

Ši licencija leidžia kitiems platinti, perkurti, keisti ir kurti šio kūrinio pagrindu net ir komerciniais tikslais, su sąlyga, kad leidinio autorius bus įvardijamas kaip pradinio kūrinio autorius.